17.11.2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys HE 215/2021 vp eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto otsikon aiheesta. Lausuntonamme esitämme seuraavaa.

Kohti fossiilittoman liikenteen tiekartan täyssähköautotavoitteita

EU:n päästövähennystavoite, tehostuvat päästöstandardit ja älykkään ja kestävän liikkumisen strategia viitoittavat yhä selvemmin tietä kohti sähköistä liikennettä. Autovalmistajien viimeaikaiset strategiavalinnat ovat vahvistaneet sähköistymisen olevan tärkein keino puhtaampaan liikenteeseen siirtymisessä.

Fossiilittoman liikenteen tiekartan tavoitteena on 700 000 henkilöautoa, joista vähintään puolet eli 350 000 on täyssähköautoja. Tavoitteen toteutumisen myötä vuonna 2030 joka neljäs ajettu henkilöautokilometri on sähköinen nostaen sähkön henkilöautoliikenteessä merkittävimmäksi päästöjen vähentäjäksi ohi biopolttoaineiden ja -kaasun.

Täyssähköautojen osuuden odotetaan kasvavan merkittävästi hankintahintaeron pienentyessä ja latausverkoston laajentuessa.

Sähkön arvioidaan nousevan merkittäväksi vaihtoehdoksi kaupunkilogistiikan ja hyötyajoneuvojen sektoreissa puhtaampaan liikenteeseen kohdistuvien kasvavien vaatimusten seurauksena.

Täyssähköautokannan kasvuvauhti riittämätön tavoitteisiin nähden

Ensirekisteröintien perusteella lähes joka kolmas on valinnut uudeksi autokseen sähköauton. Kuluvana vuonna syyskuun loppuun mennessä on rekisteröity 22 407 uutta sähköautoa, joista täyssähköautojen osuus on 29 % eli 6 423. Vastaavana aikana käytettynä maahantuotujen täyssähköautojen määrä on ollut 2107 kpl.

Syyskuun 2021 lopussa Suomen teillä liikkui 18 088 täyssähköautoa, joka vastaa vain **5 prosenttia tiekartan tavoitetasosta vuodelle 2030.** Tavoitteen saavuttaminen edellyttää vuosittain noin 37 000 täyssähköauton lisäystä liikenteeseen.

Sähköpakettiautojen mallivalikoiman laajeneminen lisännyt mahdollisuuksia siirtyä sähköiseen liikenteeseen. Sähköpakettiautojen määrä liikenteessä syyskuun 2021 lopussa oli 660 kpl. Tavoitteeksi on asetettu 45 000 sähköpakettiautoa.

17.11.2021

Hankintatuen jatkuvuus ja ennakoitavuus edistävät merkittävästi tiekartan tavoitteita

On tärkeää, että laki edistää johdonmukaisesti ja ennakoitavasti fossiilittoman liikenteen tiekartan periaatepäätöksessä vuodelle 2030 asetettuja täyssähköautotavoitteita.

Täyssähköautojen hankintatuen tulisi olla jatkuva ja mahdollisimman hyvin ennakoitavissa, jotta sen piiriin pääsevät myös ne kuluttajat, joille sähköautojen hintataso on edelleen haastava.

Useammalle vuodelle ulottuva ja ennakoitava sähköisten henkilö- ja pakettiautojen hankintatuki tasaa kysynnän vaihteluja ja antaa kuluttajille ja yrittäjille aikaa päätöksentekoon.

Raskaamman liikenteen sähköistyminen edellyttää pitkäkestoisia kannusteita saavuttaakseen sille asetut energiatehokkuus- ja päästövähennystavoitteet.

Kuluttajan ajotarpeisiin sopivan täyssähköauton hankinnan mahdollistaminen tukee tiekartan tavoitteita

Kuluttajien autovalinnat perustuvat yksilöiden ja perheiden arjen liikkumisen tarpeisiin taloudellisten resurssien puitteissa. Ensirekisteröitävät täyssähköautot vaihtoautomarkkinoille siirtyessään lisäävät kuluttajien valinnan mahdollisuuksia merkittävästi.

Täyssähköautojen markkinahintakehitystä myötäilevä ja ennakoitava hankintatuen taso yhdessä täyssähköautojen autoveron poiston kanssa tuo lisää vaikuttavuutta ja tehokkuutta ohjaukseen.

Fossiilittoman liikenteen tiekartan periaatepäätöksen tavoitteita tukevat määrärahat

Hankintatuen vaikuttavuuden tulee vastata fossiilittoman liikenteen tiekartan ja valtioneuvoston periaatepäätöksen asettamiin täyssähköautotavoitteisiin. Määrärahan tarvetta tulee arvioida ennakoivasti saumattoman ja häiriöttömän sähköistymiskehityksen varmistamiseksi.

Pakettiautoajot ja -kuljetukset sähköisiksi

Yritysten työajokäyttöön lyhyehköille matkoille soveltuvien täyssähköpakettiautojen mallivalikoima on jo laajentunut kattamaan monien toimijoiden ajo- ja kuljetustarpeet. Hankintatuella on merkittävä vaikutus yritysten ajoneuvokannan uudistamisessa.

17.11.2021

Hankintatuki on tarpeellinen toimenpide pakettiautokannan sähköistymiselle.

Raskaan liikenteen ja hyötyajoneuvojen sähköistyminen

Yritysten kasvava kiinnostus kohti puhtaampaa logistiikkaa sekä sarjatuotantoon perustuvien täyssähkökuorma-autojen tulo markkinoille vuonna 2022 laajentavat liikenteen sähköistymisen myös raskaampaan liikenteeseen.

Painoluokkiin perustuva hankintatuki täyssähkökuorma-autoille on perusteltu ja tarpeellinen toimenpide markkinan käynnistämiseksi ja ensimmäisten toimijoiden riskien kohtuullistamiseksi.

Heikki Karsimus, Sähköinen liikenne ry
Toimitusjohtaja

Matti Rae, Sähköinen liikenne ry
Hallituksen puheenjohtaja